

Limity versus možnosti programu

**Poskytování právních informací obětem
trestných činů
spáchaných v kontextu DN**

Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů (účinnost 1. 8. 2013)

- první komplexní právní úprava pomoci obětem TČ jako subjektů zvláštní péče ze strany státu v ČR
- rozšíření práv obětí TČ
- zavedení pojmu **odborné pomoci obětem TČ** a právní úprava činnosti **subjektů poskytujících tuto pomoc** (NNO, PMS ČR, advokáti)
- nová úprava poskytování „odškodnění“

Odborná pomoc obětem TČ §4 ZOTČ

- psychologické a sociální poradenství
- právní pomoc
- **poskytování právních informací** (nutná akreditace MSp)
- restorativní programy (nutná akreditace MSp)

Subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem TČ

- **NNO**, PMS ČR, advokáti

([www.justice.cz/obeti TČ/registr poskytovatelů pomoci obětem TČ](http://www.justice.cz/obeti_TC/registr_poskytovatelu_pomoci_obetem_TC))

- doba poskytování je daná účelností pomoci (lze poskytovat před zahájením trestního řízení i po jeho skončení – **presumpce bytí obětí**)
  - **Zvlášť zranitelné oběti** mají na základě žádosti právo na **bezplatné** poskytování pomoci zapsanými subjekty

5. 11. 2013 Ministerstvo spravedlnosti ČR uděluje ACORUSu akreditaci pro **poskytování právních informací** podle § 39 odst. 1 ZOTČ

❑ **Rok 2014** = 1. rok realizace státem dotovaného projektu

Poskytování právních informací obětem trestných činů – obětem domácího násilí (dále PPI)

poslání služby: bezplatné poskytování právních informací obětem DN, směřující k **informovanosti** obětí o jejich právech a možnostech jejich plného **uplatnění v rámci trestního řízení** a k minimalizaci ohrožení obětí **druhotnou újmou**

Cíl služby: získání schopnosti bránit se DN právní cestou (na základě získaných informací)

Poskytování PRÁVNÍCH INFORMACÍ obětem trestných činů

- pouze pro oběti domácího násilí

ACORUS poskytuje obětem trestných činů, které byly spáchány v kontextu domácího násilí službu **Poskytování právních informací**, podle zákona č. 45/2013 Sb. o obětech trestných činů.

Poskytované činnosti jsou **BEZPLATNÉ**

Poskytování PRÁVNÍCH INFORMACÍ

- o průběhu trestního řízení
- o právech obětí trestných činů v trestním řízení
- o postavení oběti trestného činu jako svědka a poškozeného v trestním řízení

Pomoc obětem trestných činů při REALIZACI JEJICH PRÁV v průběhu trestního řízení

- pomoc se sepsáním jednoduchých podání v trestním řízení
- pomoc se sepsáním žádosti o bezplatného zmocněnce poškozeného a jeho ustanovení
- pomoc se sepsáním žádosti o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestných činů
- pomoc v komunikaci s orgány činnými v trestním řízení

Pomoc při ZAJIŠTĚNÍ DALŠÍCH FORM POMOCI obětem trestných činů

- pobytu na krizovém lůžku
- azylového bydlení
- odborného sociálního poradenství
- psychologického poradenství
- dalších služeb, které obětem trestných činů poskytují organizace zapsané v registru poskytovatelů služeb obětem trestných činů

Služba je poskytována dospělým osobám - mužům a ženám, které jsou v postavení obětí trestných činů spáchaných v kontextu domácího násilí.

Místo a čas poskytování služby:

Poradna ACORUSu - Dělnická 213/12, Praha 7 (vchod z ulice Tovární 11)

Provozní hodiny:

Každý pátek v měsíci:

- první pátek v měsíci v době od 11 - 17 h
- další pátky v době od 9 - 15 h

Právní informace poskytujeme i prostřednictvím internetového poradenství na e-mailové adrese: info@acorus.cz

**Na osobní konzultaci je nutné se předem objednat na
non stop telefonní lince:**

283 892 772

Více informací najdete na www.acorus.cz

❖ Zákonné limity týkající se obsahu služby PPI

- „poskytováním právních informací se rozumí poskytování informací o právní úpravě“
  - důvodová zpráva
- **plnění informační povinnosti podle §9 ZOTČ**
(informace směřující k základní orientaci v TŘ , ke znalosti práv oběti TČ podle ZOTČ, práv oběti jako poškozeného podle trestního řádu, postavení oběti jako svědka a poškozeného v TŘ)
a
poskytování informací, které jsou v daném okamžiku pro oběť TČ potřebné (přesahují rámec TŘ)
  - komentář k ZOTČ, Jiří Jelínek a kolektiv (2. doplněné vydání, 2014)

❖ **Spadá do zákonem nastavené koncepce PPI (vedle samotného poskytnutí informací) i pomoc s realizací práv obětí v TŘ?**

- cílovou skupinou ACORUSu jsou osoby ohrožené DN, osoby potýkající se s psychickým zraněním, sníženým sebevědomím a schopností prosadit se, brát se za svá práva, s otřesenou důvěrou v to, že jim bude někdo věřit, že se dají věci řešit...
- podávané informace jsou složité a procesní lhůty běží bez ohledu na projevy posttraumatu (špatná paměť, koncentrace, vysoké riziko sekundární viktimizace...)

... praxe ukazuje, že pomoc obětem TČ spáchaných v kontextu DN s realizací (sdělovaných) práv je zpravidla nezbytná...

❖ Kde je hranice mezi PPI a právní pomocí podle ZOTČ?

Právní pomoc §6 ZOTČ

- **bezplatná právní pomoc** poskytovaná za podmínek stanovených v jiném právním předpise
  - §51a trestního řádu – pomoc poskytovaná **zmocněncem poškozeného**
- **právní pomoc poskytovaná za úplatu** advokáty zapsanými do registru poskytovatelů pomoci obětem TČ, pokud souhlasí s bezplatným poskytováním právní pomoci v uvedeném (zapsaném) počtu hodin za kalendářní měsíc (§47 ZOTČ)

- ❖ **právní pomoc** na rozdíl od PPI umožňuje zastupování oběti v jakémkoli řízení před soudem
- ❖ advokáti, právníci = **univerzalita** a profesionalita v právní problematice

***

- ❖ realizátor **PPI** nemůže zastupovat oběti před soudy, ani se ujmout role zmocněnce poškozeného v TŘ
- ❖ právník, sociální pracovníci = **specializace** na problematiku dané cílové skupiny + profesionalita v kontaktu/komunikaci s ní

**Jak pracovat se zákonem danými
hranicemi, tak aby „nelimitovaly“
možnosti praxe?**

**... spoluprací zainteresovaných organizací
a odborníků...**

... v trestním řízení to může být

➤ **realizátor programu PPI**

(je v kontaktu s rodiči, informuje o TŘ, vysvětluje možnosti oběti TČ dané zákony a praxí OČTŘ a dalších zúčastněných organizací...)

➤ **OSPOD v roli kolizního opatrovníka** ustanoveného nezletilé oběti v rámci TŘ podle §45 trestního řádu pro výkon jeho procesních práv (tam, kde je nemohou vykonávat jeho rodiče)
(je obeznámen s širším sociálním prostředím dítěte, specifiky a riziky daného případu...)

➤ **advokáti v roli zmocněnce poškozeného** ustanovení na základě §51a trestního řádu

(jsou těmi, kdo „znají a umí“ jednat s OČTŘ, zastupovat oběti a realizovat jejich práva v TŘ...)

- ❑ zákonem není vyloučena slučitelnost postavení opatrovníka a zmocněnce poškozeného...
- ❑ opatrovníkem může být nejen OSPOD, ale také advokát...

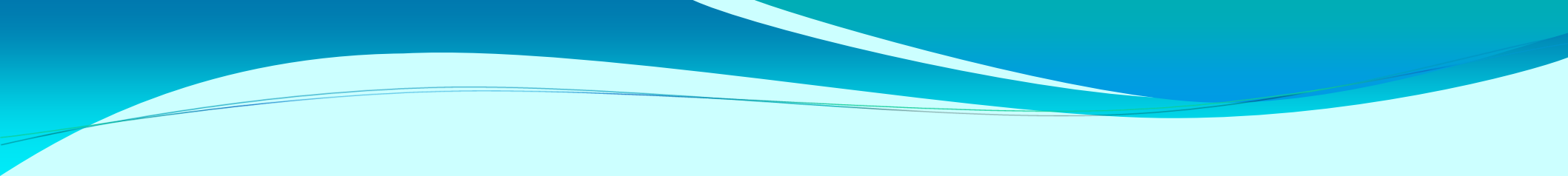
... i tak se lze domnívat, že
**pro oběť TČ je výhodné, když se daní odborníci
mohou držet své specializace a jsou ochotni
spolupracovat s ostatními zúčastněnými
specialisty.**

Příklad dobré praxe

I. Paní Dana

- do poradny/AD ACORUSu přichází paní Dana s tím, že byla napadena partnerem, má pohmožděniny po celém těle, ruku zlomenou v zápěstí
- partner se kterým žila 7 let byl po posledním brutálním útoku s tyčí v ruce vzat do vazby - trestní stíhání bylo zahájeno pro podezření ze spáchání TČ týrání osoby žijící ve společném obydlí a ublížení na zdraví
- Paní Dana již absolvovala znalecký posudek z oboru zdravotnictví, výslech, za 14 dní ji čekalo závěrečné prostudování policejního spisu
- během úvodní konzultace v rámci programu PPI jsem podala paní Daně rámcové informace o TŘ, domluvily jsme se, že oslovím advokátku se kterou dlouhodobě spolupracujeme s žádostí o to, aby v zastoupení klientky prostudovala spis a ujala se role zmocněnkyně poškozené
- společná konzultace realizátorky PPI s advokátkou a paní Danou v AD, během které paní Dana seznámila advokátku s případem, sepsala s ní plnou moc a společně jsme domluvily další kroky

- během další konzultace v rámci PPI jsme s paní Danou sepsaly žádost o přibrání zmocněnce poškozené
- advokátka prostudovala na policii spis - s ohledem na výsledky znaleckého posudku z oboru zdravotnictví sepsala návrh na překvalifikování věci z podezření ze spáchání TČ ublížení na zdraví na TČ těžkého ublížení na zdraví ve stádiu pokusu
- v rámci PPI jsme pak sepsaly paní Danou žádost o odškodnění ve výši 50 000,-Kč (zákonem stanovená paušální částka v případě těžkého ublížení na zdraví)
- advokátka sepsala návrh na stanovení povinnosti náhrady nemajetkové újmy poškozené obžalovaným a připojila se s ním jako zmocněnec poškozené k TŘ
- Městský soud v Praze uložil obžalovanému úhrnný trest odnětí svobody 7 let a 6 měsíců a povinnost uhradit paní Daně 290. 780,-Kč
- MSp přiznalo paní Daně odškodnění ve výši 50.000,-Kč

Děkuji za pozornost.

